

ПРИЛОГ III

УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

СОДРЖИНА

III. УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	3
III. 1 ВОВЕД	3
III. 2 ПОЛИТИКА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	3
III.4 КВАЛИФИКАЦИИ И ОБУКА	9
III. 5 КОНТРОЛА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ОТПРАШУВАЊЕ	10
III. 6 КОНТРОЛА И КАЛИБРАЦИЈА НА УРЕДИТЕ ЗА МЕРЕЊЕ	10
III. 7 УПРАВУВАЊЕ СО ЦВРСТ ОТПАД	10
III. 8 СИСТЕМИ НА УПРАВУВАЊЕ	11
III. 9 ПРОГРАМИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	11
ПРИЛОГ III ДИЈАГРАМИ	12

III. УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

III. 1 Вовед

Фабриката за цемент “УСЈЕ” е изградена во непосредна околина на Скопје, поточно до село УСЈЕ каде што се наоѓа рудникот за лапорец.

Првата ротирна печка пуштена е во пробна работа во април 1955 година.

Во шеесетите години беше пуштена во работа и втората ротирна печка за производство на клинкер.

По катастрофалниот земјотрес во Скопје, потребата за цемент значително се зголеми и се наметна потребата за изградба на трета и четврта ротирна печка.

Паралелно со зголеменото производство на клинкер беа инсталирани и соодветни мелнички капацитети за производство на цемент.

Напоредно со зголемување на производството во “УСЈЕ” постојано се работи на подобрување на квалитетот на цементот, примена на најсовремена технологија и заштита на работната и животната средина.

III. 2 Политика за управување со животната средина

Цементарница „Усје“ АД Скопје ги исполнува своите правни и останати обврски со цел сведување на минимум на влијанието на работењето на компанијата по животната средина.

Компанијата е целосно посветена, во рамките на сите свои функции на организацијата, на континуирано подобрување.

Имајќи за цел поефикасно работење и подобрување на квалитетот на своите проекти, компанијата разви и имплементираше Систем на квалитет во согласност со Стандардот ИСО 9001:2015.

Компанијата има воспоставено, документирано, имплементирано и одржува Систем на управување со животната средина во согласност со Стандардот ИСО 14001:2015. Целта на Системот е опфаќање на сите прашања поврзани со животната средина во поглед на производство на цемент, сидарски цемент МЦ5 - усјемал, готов бетон, како и експлоатација на коповите во Усје и Говрлево.

Односот на компанијата кон животната средина е постојано набљудуван во однос на поставените цели.

Единствениот прифатлив стандард на системот на управување со животната средина ќе биде потполно и соодветно почитување на барањата за применливо законодавство како и останатите дефинирани услови. Каде е можно и разумно тоа да се стори, компанијата ќе ги надмине минимум барањата на законодавството и ќе му пристапи на прашањето на заштитата на животната средина со разум и разбирање.

Постои политика за управување со животната средина, овластена од страна на Менаџментот на компанијата, преку Главниот извршен директор, која јасно и недвосмислено ги изнесува севкупните цели на системот за управување со животната средина, опфаќа посветеност за почитување на применливите правни и останати услови и посветеност за континуирано подобрување и спречување на загадување.

ПОЛИТИКА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

За да се одржува и развива Системот за управување со животна средина во Цементарница УСЈЕ, потребно е демонстрирање на визија, стратегија и мисија во однос на контекстот на организацијата, насочени кон:

- ❧ Континуирана заложба за намалување на негативните последици од активностите на компанијата по животната средина
- ❧ Целосно почитување на важечките национални, законски и други барања
- ❧ Контрола на производствените процеси за обезбедување ефикасност на мерките за заштита и унапредување на животната средина.
- ❧ Ублажување на влијанието врз животната средина, како и ефикасноста во користењето на енергијата со цел зачувување на природните ресурси, при дизајнирање и работа на инсталациите.
- ❧ Обезбедување на континуирана обука, едукација, компетентност и поттикнување на вработените во правец на зголемена одговорност за заштита и унапредување на животната средина.
- ❧ Следење и мониторинг на ефикасноста на Интегрираниот Систем со цел континуирано усовршување на истиот преку поставување на цели за унапредување на годишна основа.
- ❧ Промовирање и усвојување на политиката за животната средина на компанијата од страна на сите заинтересирани страни (изведувачи, добавувачи на производи и услуги и соработници)
- ❧ Промовирање и поттикнување на размената на знаење и искуства од областа на заштита на животната средина помеѓу компанијата и локалните власти.
- ❧ Учество на компанијата во утврдувањето на целите на индустрискиот сектор како и во воспоставувањето на национални стандарди за овој сектор.
- ❧ Поддршка и учество во истражувачки програми насочени кон усовршување во заштита на животната средина, базирани на ефектна анализа на дефинираните ризици и можности во доменот на истата.

III Управување и контрола на инсталацијата

- Раководниот тим има целосна одговорност континуирано да ги спроведува Политиката за животна средина и одлуките за унапредување на Интегрираниот Систем согласно меѓународниот стандард ISO 14001:2015.

Главен извршен директор
Цементарница "УСЈЕ" АД - Скопје

III. 3 Организациона структура

Раководење со компанијата

Со компанијата раководи Главниот извршен директор кој е одговорен за целокупното управување со компанијата, креирање деловни стратегии и планови за реализација на краткорочните и долгорочните цели на компанијата. Главниот извршен директор обезбедува дека сите деловни активности се во согласност со целокупната мисија и стратегија на компанијата. Донесува одлуки за инвестирања со цел унапредување на бизнисот и зголемување на профитот на компанијата. Главниот извршен директор има одговорност за правилно, профитабилно и успешно работење на компанијата во согласност со сите важечки закони и интерни политики. Главниот извршен директор е одговорен за односи со јавноста и сите засегнати страни со цел создавање цврсти односи. Техничкиот директор и менаџерите на секторите од единицата за финансии, РМЦ, продажба и администрација одговараат директно на Главниот извршен директор.

Служба за внатрешна ревизија

Службата е одговорна за внатрешната контрола поврзана со финансиски, продажни, административни и останати активности.

Служба за кредитна контрола

Службата за кредитна контрола обезбедува спроведување на кредитната политика на компанијата, контрола на кредитните ризици и следење на кредитната способност на клиентите со цел минимизирање на кредитниот ризик и заштита на интересите на компанијата.

Правна служба

Раководителот на Правната служба го советува Главниот извршен директор и менаџментот на компанијата за правни работи.

Сектор за човечки ресурси

Секторот за човечки ресурси има одговорности за поставување на организациската структура на компанијата, селекција и регрутација на кадри, организациски развој

III Управување и контрола на инсталацијата

преку развој на човечкиот капитал. Секторот е одговорен за координирање и контрола на сите активности од кадровската проблематика, права на вработените во однос на социјално, пензиско и инвалидско осигурување и обезбедување навремена и точна пресметка на платите на вработените. Покрај тоа, службата е одговорна за активностите од општествената одговорност на компанијата и интерната комуникација.

Сектор за безбедност и здравје при работа

Со Секторот за безбедност и здравје при работа раководи менаџерот за безбедност и здравје при работа и има одговорност да ги применува сите законски организациски и технички мерки за да се обезбедат соодветни услови за работа, како и потребните средства за заштита при работа на вработените. Тој воедно се грижи и за свеста на вработените во однос на безбедноста и организира обука за вработените во областа на безбедност и здравје при работа.

Организацијата за безбедност и здравје при работа на компанијата е опишана во Процедурата P.120.

Сектор за готов бетон и агрегати

Со Секторот за готов бетон и агрегати раководи менаџерот за готов бетон и агрегати. Секторот има одговорност за производство, контрола на квалитет и продажба на готов бетон и агрегати. Секторот е составен од следните одделенија:

- Одделение за готов бетон
- Одделение за агрегати.

Техничка единица

Техничкиот директор раководи со техничката единица. Тој го планира, насочува, координира и го контролира производството, одржувањето на инсталациите и опремата, согласно правилното и безбедно ракување со истите, и според регулативата за заштита на животната средина, усогласено со принципите и политиката на компанијата.

Ги надгледува соодветните сектори во тесна соработка со нивните менаџери. За своите активности тој директно одговара пред главниот извршен директор.

Менаџерот на Погонот за производство, Менаџерот на Секторот за квалитет, Менаџерот на Секторот за животна средина, Менаџерот на Одделение за машинско одржување, Менаџерот на Одделение за електро одржување и Менаџерот на Одделение за техники на одржување, и Раководителот на Градежно одржување одговараат на Техничкиот директор.

Погон за производство

Со Погонот за производство раководи менаџерот на Погонот за производство, кој е одговорен за целиот процес на производство на цемент. Конкретно, под негов надзор се следниве одделенија:

- Експлоатација на суровини

III Управување и контрола на инсталацијата

- Подготовка на суровинско брашно
- Ротирни печки и подготовка на цврсто гориво
- Мелници за цемент и пакување

Сектор за контрола на квалитет

Секторот за квалитет ги координира и/или извршува прашањата за квалитет во компанијата под одговорност на менаџерот на секторот за квалитет. Активностите на Секторот за квалитет опфаќаат активности на управување со квалитет и активности на контрола на квалитет кои се изведуваат во лабораторијата.

Организацијата на квалитетот на компанијата е опишана во Процедурата P.120.

Сектор за животна средина

Секторот е одговорен за применување и почитување на важечките законски и останати регулативи кои ќе обезбедат континуирано подобрување и спречување на загадувањето во согласност со политиката за управување со животната средина на компанијата. Со секторот раководи менаџерот за животна средина.

Организацијата на животната средина на компанијата е опишана во Процедурата P.120.

Погон за одржување

Погонот за одржување се состои од Одделение за машинско одржување, Одделение за електро одржување, Одделение за техники на одржување и Одделение за градежно одржување. Менаџерите на овие одделенија се одговорни за одржување на инсталациите и опремата на компанијата, како и за истражување, оценување и предлагање нови инвестиции, неопходни за подобрување на работењето на компанијата и за следење на текот на одобрените инвестиции.

Единица за финансии, продажба и администрација

Сектор за финансии

Со Секторот за финансии раководи менаџерот на Секторот за финансии и се состои од следниве служби:

- Служба за локално сметководство
- Служба за контрола и планирање

Секторот за финансии има одговорности за водење сметководство во согласност со законот, следење на сите промени во законската регулатива од областа на финансиското работење и прилагодување кон промените и измените, обезбедување ефикасно работење и одржување на сметководствениот систем со цел добивање на точни и навремени информации за контрола и оценување, како и континуирана контрола и следење на средствата на компанијата.

Сектор за продажба

Со Секторот за продажба раководи менаџерот на Секторот за продажба. Менаџерот на Секторот за продажба е одговорен за:

- Развој на пазарот (стекнување нови купувачи, зголемување на бројот на нарачките кај востановените купувачи)
- Примање на рекламации
- Соработка со менаџерот на Секторот за производство при подготвување на планови за производство
- Надзор на претставниците за продажба и дистрибутерите
- Следење на финансиската состојба на купувачите.

Сектор за администрација

Секторот за администрација ги опфаќа следните служби: Набавна служба, Магацинска служба и Служба за информациски технологии. Со секторот раководи Менаџер за администрација. Тој е одговорен за целокупното административно работење на компанијата.

Набавна служба

Набавната служба ги има следниве одговорности:

- Набавка на материјали, опрема, основни средства, резервни делови и услуги.
- Следење на добавувачите

Магацинска служба

Магацинската служба ги има одговорностите за прием на материјали и сировини, како и складирање материјали и опрема.

Служба за информациски технологии (ИТ).

ИТ службата ги има следниве одговорности:

- Инсталација и одржување на компјутерски хардвер
- Развој на нов компјутерски софтвер
- Електронско архивирање (Backup).

Системи за управување

Компанијата е сертифицирана според Системот за квалитет и управување со животната средина ISO 14001:2015 and ISO 9001:2015 за кој е одговорен Менаџерот на Системот за квалитет и управување со животната средина .

Компанијата е сертифицирана според Системот за управување со безбедноста и здравје при работа OHSAS 18001 за кој е одговорен Менаџерот на Системот за безбедност и здравје при работа.

III Управување и контрола на инсталацијата

Менаџерите на сите три системи одговараат на Главниот извршен директор.

Прилог : Организациона шема

III.4 Квалификации и Обука

Компанијата има воспоставено системи за подобрување на перформансот и компетентноста на своите вработени. Целта на овие системи е да обезбедат постојано подобрување на работењето на вработените што ќе придонесе кон постојан развој на луѓето.

Менаџерите/раководителите ги дефинираат потребите од обука на нивните вработени преку проценување и споредување на спецификите на работното место и конкретните квалификации на лицето што во тој момент го покрива тоа работно место.

Во текот на идентификацијата на потребите за обука, се зема предвид нивото на компетентност што компанијата сака да ги постигне кај своите вработени, како и идентификуваните потреби за развој на поединецот од процесот на оценувањето на изведбата.

Секогаш кога Менаџментот смета дека постои потреба за поединечна или групна обука на персоналот, таа и се изведува (на пр., по инсталација на важна нова опрема).

Менаџерите на погони/сектори, заедно со раководителите на одделенија/служби за сите вработени кои се вклучени во системот за развивање на перформансот (ПДП) изготвуваат план за развој, поединечно за секој вработен, и го доставуваат до Службата за човечки ресурси. За сите останати вработени Менаџерите на погони/сектори, заедно со раководителите на одделенија/служби изготвуваат “Предлог план за обука” и го доставуваат до Секторот за човечки ресурси. Менаџерот за човечки ресурси од своја страна дава свои предлози и сугестии за обука на вработените. Врз основа на ова се изготвува “Годишен план за обука”.

“Годишниот план за обука” го одобрува Главниот извршен директор. Одобрените формулари се враќаат кај Менаџерот за човечки ресурси за имплементација и архивирање.

Одговорен за обука на вработените за прашања поврзани со животната средина е Менаџерот на Секторот за животна средина, додека за здравствени и безбедносни прашања одговорен е Менаџерот на Сектор за безбедност и здравје.

III. 5 Контрола на системите за отпрашување

Контролата на системите за отпрашување е дел од генералната стратегија за намалување на концентрацијата на прашина во излезната емисија на гасови. Секако дека Генералниот Извршен Директор ја сноси целокупната одговорност, меѓутоа директната одговорност е делегирана на Менаџерите за Одржување и Производство, како и на вработените (одржувачи и ракувачи со системите за отпрашување) во двата погони.

Операторите и одржувачите се обучени да ја следат работата на самиот филтер и, работата и состојбата на вентилаторот. Активностите што би требало да се превземат во случај на надминување на граничните вредности се опишани во инструкцијата I.1410-23 од Системот за управување со животната средина (во прилог)

Инжињерот за животна средина е одговорен за пратење на излезните параметри на системите за отпрашување.

III. 6 Контрола и Калибрација на уредите за мерење

Заради важноста на мерењата кои се изведуваат, потребно е уредите за мерење да бидат исправни и постојано во функција. За таа цел, секој работен ден се врши контрола на исправноста на уредите за мерење. Контролата се изведува од страна на сервис авторизиран од страна на производителот.

Сервисот доставува сертификат за секој уред. Сертификатите се доставуваат до инженерот за животна средина и раководителот на процесна инструментација.

Калибрацијата на инструментите се изведува еднаш годишно, според упатството на произведувачот. Калибрација на инструментите се прави и во случај на големи промени во работата на погонот, при што се очекуваат и значителни промени во концентрациите на емисионите параметри. Коефициентите на калибрација се внесуваат во софтверскиот систем за обработка на податоците.

Системот на контрола и калибрација е опишан во P.840 од Системот за квалитет.

III. 7 Управување со цврст отпад

Менаџментот на „УСЈЕ,, воспоставувајќи го Системот за управување со животната средина вовеле и соодветно управување со отпадот, со што се обезбедува:

- намалување на количеството на создадениот цврст отпад во фабриката;

III Управување и контрола на инсталацијата

- искористување на употребливиот отпад;
- зачувување и заштеда на природните ресурси;
- спречување на негативните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето;
- отстранување на отпадот на начин што е прифатлив за животната средина;

Правилното постапување со отпадот е обврска на сите вработени во цементарницата „УСЈЕ“, што е детално објаснето во инструкциите I.1410-16 и I.1410-24 Одговорни за примена се Менаџерите и Раководителите во сите Сектори/Погони и Одделенија во Компанијата.

III. 8 Системи на управување

Цементарница „УСЈЕ“, има воспоставен Систем на квалитет во согласност на Стандардот ISO 9001:2015. Крајната цел на Системот за квалитет што компанијата го воспостави и го спроведува од 2003 год. е применување на начела за целосен квалитет во сите нејзини активности.

Компанијата има воспоставено, документирано, имплементирано и одржува Систем на управување со животната средина во согласност со Стандардот ISO 14001:2015. Целта на Системот е опфаќање на сите прашања поврзани со животната средина во поглед на производство на цемент, сидарски цемент МЦ5 - усјемал, готов бетон, како и експлоатација на коповите.

Прилог : Сертификати

III. 9 Програми за управување со животната средина

Политиката на „УСЈЕ“, се фокусира на минимизирање на влијанието на работните активности врз природниот свет и развој на иницијативи за подобрување на природното опкружување и квалитетот на живеење во околината на фабриката. „УСЈЕ“, придонесува кон виталниот развој преку три клучни приоритети :

- Користење на еколошки технологии
- Обновување на пејсажот на просторите каде што се завршени работни активности
- Негување на еколошки пристап кон сите активности во фабриката

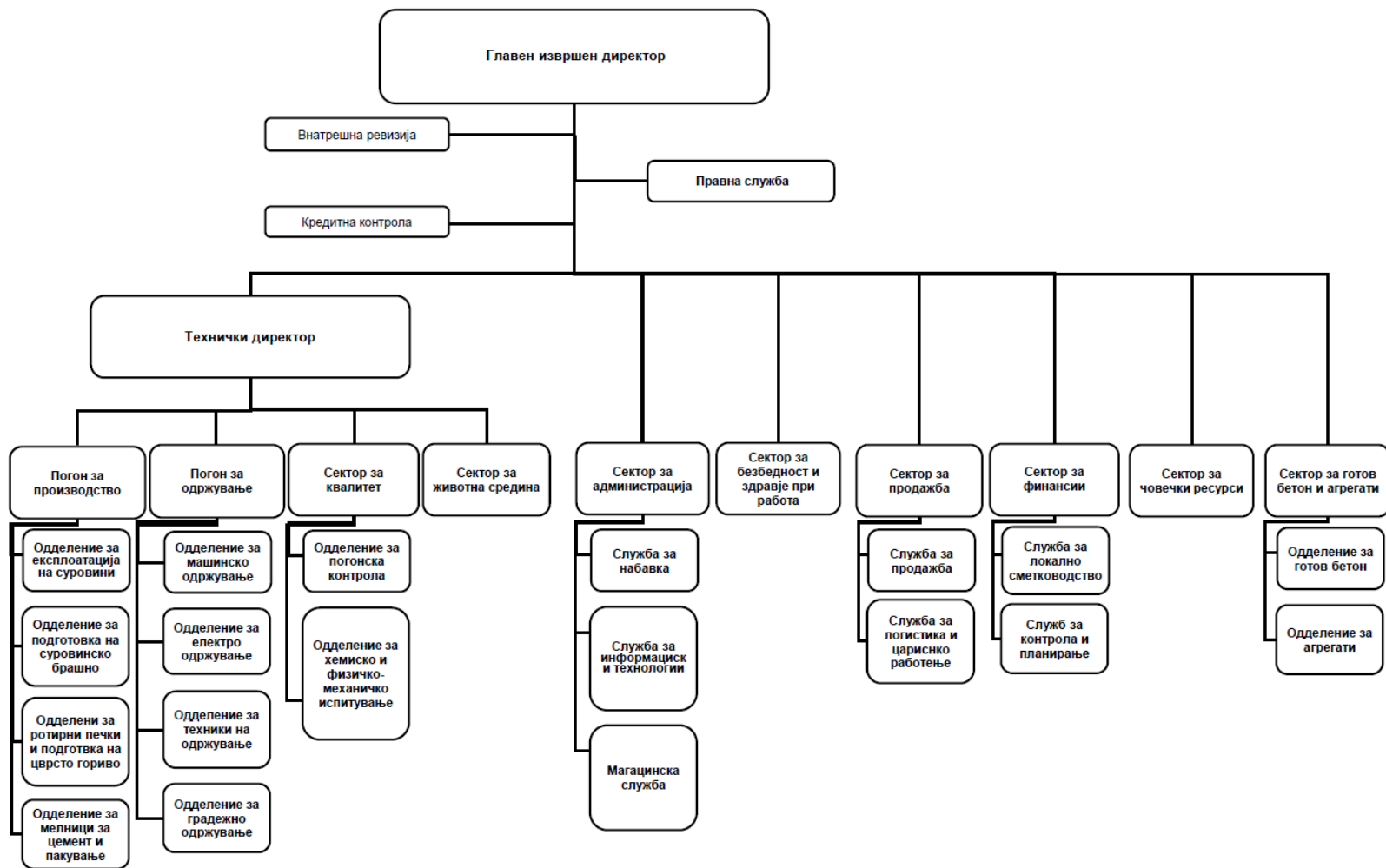
Поагајќи од приоритетите на „УСЈЕ“, освен секојдневните активности за заштита на животната средина изговува и програми за управување со животната средина со цел да ги реализира еколошките цели и задачи.

Програмата за управување со животната средина претставува документ во кој се опишани специфичните практики, ресурсите и редоследот на активностите во врска со одреден проект.

ПРИЛОГ III

Дијаграми

Дијаграм III.1 Организациона шема

www.eurocert.gr

CERTIFICATE

EUROCERT certifies that the company:

CEMENTARNICA USJE A.D. - TITAN GROUP
Boris Trajkovski 94, 1000, Skopje, Republic of Macedonia

implements management system that conforms to the requirements of the standard

EN ISO 9001:2015

for the following scope:

**QUARRYING OPERATIONS.
DESIGN, DEVELOPMENT, PRODUCTION, STORAGE AND SALES OF CLINKER, CEMENT, AGGREGATES AND READY MIX
CONCRETE.**

Certificate Number: **101FYQS**

Issue Date: **06/07/2012**
Current Certification Date: **25/07/2018**
This Certificate is valid till: **25/07/2021**

For the Certification body,

GEORGE N. SIFONIOS
Director of Development

The validity of this certificate is subject to annual surveillances.
Please check the validity of the certificate from our website using the password below **Y9Nnp87x**
Lack of fulfillment of the conditions set out in the contract No 03-1047_17.08.2015 may render this certificate invalid.

MS Certification
Cert. No.: 3

89, Chlois & Lykovriseos str., 14452, Metamorfosi - Greece
T +30 210 62.52.495, 30 210 62.53.927, F +30 210 62.03.018, m.eurocert@titanet.gr

8733.1/03.021-02-14

www.eurocert.gr

CERTIFICATE

EUROCERT certifies that the company:

CEMENTARNICA USJE A.D. - TITAN GROUP
Boris Trajkovski 94, 1000, Skopje, Republic of Macedonia

Implements management system that conforms to the requirements of the standard

EN ISO 14001:2015

for the following scope:

**QUARRYING OPERATIONS.
DESIGN, DEVELOPMENT, PRODUCTION, STORAGE AND SALES OF CLINKER, CEMENT, AGGREGATES AND READY MIX
CONCRETE.**

Certificate Number: **101FYES**

Issue Date: **05/12/2012**
Current Certification Date: **25/07/2018**
This Certificate is valid till: **24/07/2021**

For the Certification Body,

GEORGE N. BIFONIOS
Director of Development

The validity of this certificate is subject to annual surveillance.
Please check the validity of the certificate from our website using the password below **n44w6s1g**.
Lack of fulfillment of the conditions set out in the contract No. 09-1047_27.08.2015 may render this certificate invalid.

MS Certification
Cert. No.: 3

89, Chlois & Lykaviseas str., 14452, Metamorfosi - Greece
T +30 210 62.52.495, 30 210 62.53.927, F +30 210 62.03.018, [eurocert@otenet.gr](mailto:info@eurocert.gr)

0013.12/01/02-03-14